

Consell Tributari

Expedient: 66/6

El Consell Tributari, reunit en sessió de 15 de maig de 2006, coneixent de la queixa presentada pel Sr. R.R.C. , ha estudiat la proposta elaborada pel ponent designat a l'efecte, adoptant el següent acord:

ANTECEDENTS DE FET

1.- El Sr. R.R.C. interposa, el 27 de juliol de 2005, recurs d'alçada contra la resolució del director gerent de l'Institut Municipal d'Hisenda de data 25 d'octubre de 2004, per la qual es desestimà la sol·licitud de devolució d'ingressos indeguts, formulada el 19 de novembre de 2003, en relació amb l'impost sobre l'increment de valor dels terrenys de naturalesa urbana meritat per la transmissió de la finca situada en l'av. ..., núm. ..., realitzada el 7 de juliol de 2003.

2.- El recurrent al·lega que aquesta finca i la senyalada amb el núm. ..., tenen unes característiques idèntiques pel que fa a la ubicació i superfícies, i foren adquirides i alienades conjuntament, mentre que en les autoliquidacions d'aquest impost practicades per ambdues finques existeix una total disparitat entre les quotes (11.110,93 € per la situada en el núm. ..., enfront de 2.988,34 € per la del núm. ...), diferència que resulta d'un valor cadastral diferent (48.947,45 € per al finca del núm. ..., enfront de 170.332,79 € per la del núm. ...). Aquesta disparitat motivà que presentés en el seu dia recurs de reposició davant la Gerència Territorial del Cadastre de Barcelona, el qual fou estimat mitjançant resolució de 17 de febrer de 2003, i es fixà un valor cadastral per la finca situada en el núm. ... de 55.403,55 €

Considera que el precepte en què es basa la resolució desestimària de la sol·licitud de devolució d'ingressos indeguts, l'article 75 de la Llei 39/1988, de 28 de desembre, reguladora de les hisendes locals, no resulta d'aplicació al present cas ja que no existeix cap alteració física, econòmica o jurídica en la finca en qüestió, sinó que es tracta d'un error de la pròpia Administració encarregada de fixar el valor cadastral, l'esmena de la qual beneficia el contribuent. En aquest sentit, invoca l'article 57.3 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, reguladora del règim jurídic de les administracions públiques i el procediment administratiu comú, que permet que els actes administratius

tinguin eficàcia retroactiva quan es dictin en substitució del altres anul·lats i suposin un benefici per a l'administrat, en tenir la resolució de la Gerència Territorial del Cadastre la condició d'acte administratiu i constar expressament en la mateixa el seu caràcter retroactiu. No obstant això, ja que l'article 108.3 de la Llei 39/1988 estableix que en les transmissions de terrenys el valor dels mateixos en el moment de la meritació del tribut ha de ser el que tinguin aquests fixat en el citat moment a efectes de l'impost sobre béns immobles, i amb la finalitat de justificar l'aplicació retroactiva de la resolució del Cadastre que ha comportat el reconeixement posterior d'una disminució del valor cadastral de l'immoble i, en conseqüència, la devolució de les quantitats indegudament ingressades, cita la sentència núm. 1709/2002, de 20 de desembre, del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, i la sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya de 4 de maig de 2001.

Per tot això sol·licita la pràctica d'una nova liquidació de l'impost respecte la finca núm. ..., amb aplicació del valor cadastral fixat en al resolució de la Gerència Territorial del Cadastre, així com la devolució de la diferència resultant entre la liquidació abonada per aquest concepte el 14 d'agost de 2003 i la nova que es practiqui, amb abonament dels interessos que legalment siguin procedents.

3.- En data 17 de febrer de 2006 ha tingut entrada en aquest Consell, enviada per la síndica de greuges de Barcelona, la queixa formulada pel Sr. R.R.C., el 4 de juliol de 2005, en la que es planteja la mateixa qüestió, i al·lega que no se li notificà en el seu dia la resolució del recurs presentat el 19 de novembre de 2003, sinó que en data 28 de juny de 2005 se li entregà en les oficines de l'Institut Municipal d'Hisenda una còpia de la mateixa.

4.- Consta en el expedient la següent documentació:

a) Còpia de les autoliquidacions practicades per l'impost sobre l'increment de valor dels terrenys de naturalesa urbana respecte de les dos finques de referència, abonades el 14 d'agost de 2003.

b) Còpia de al resolució dictada el 17 de febrer de 2003 per al Gerència Territorial del Cadastre de Barcelona, en la que es fixa el valor cadastral de la finca en qüestió, situada en el núm. 144 de l'avinguda el Paral·lel, en la quantitat de 55.403,55 €

c) Còpia simple de l'escriptura de compravenda de les finques de referència, atorgada el 7 de juliol de 2003 davant el notari de Barcelona el Sr. M.Z.L.

d) Còpia de la resolució del director gerent de l'Institut Municipal d'Hisenda de data 25 d'octubre de 2004, en la que es fa constar que "(...) en aplicació de l'article 75 de la Llei 39/1988, reguladora de les hisendes locals, les alteracions d'ordre físic, econòmic o jurídic, que es produeixen en els béns gravats, així com els canvis de naturalesa i aprofitament a què es refereix l'article 71.3 d'aquesta Llei que, d'acord amb el planejament urbanístic, experimentin aquests, han de tenir efectivitat en el període impositiu següent a aquell en què tingueren lloc, sense que aquesta eficàcia quedi supeditada a la notificació dels actes administratius corresponents".

e) Informe del director gerent de l'Institut Municipal d'Hisenda de data 11 de novembre de 2005, enviat a la síndica de greuges de Barcelona en el que es justifica la resolució denegatòria de 25 d'octubre de 2004 per la no retroactivitat del nou valor cadastral fixat per a l'exercici 2004.

5.- Amb data 9 de març de 2006, el Consell sol·licità a l'Institut Municipal d'Hisenda l'expedient relatiu al recurs interposat el 27 de juliol de 2005 contra la resolució denegatòria de la sol·licitud de devolució d'ingressos indeguts (núm. 2005/442654), que tingué entrada en el Consell el 4 de maig de 2006. En el citat expedient, l'Institut Municipal d'Hisenda proposa la desestimació del recurs tenint en compte el caràcter ferm i consentit del valor assignat en la revisió cadastral de 2001 amb efectes tributaris a partir de l'1 de gener de 2002, i l'eficàcia a partir de l'exercici 2004 de la nova valoració efectuada per la Gerència Territorial del Cadastre, segons resolució de 17 de febrer de 2003.

FONAMENTS DE DRET

Primer.- Si partim del fet que la Gerència Territorial del Cadastre de Barcelona estableix un nou valor cadastral per la finca ubicada en el núm. ..., de l'avinguda ..., per import de 55.403,55 € segons resolució de 17 de febrer de 2003, recaiguda en el recurs de reposició interposat per l'interessat en data 17 de gener de 2003, la primera i decisiva qüestió per resoldre és la data de vigència del nou valor i, concretament, la seva vigència en data 7 de juliol de 2003, moment en què tingué lloc la transmissió de la finca de referència i, per tant, la meritació de l'impost sobre l'increment de valor dels terrenys de naturalesa urbana discutit, segons l'article 108.3 de la Llei 39/1988.

Segon.- A aquest efecte convé assenyalar que el valor cadastral recorregut, d'import 170.332,79 € deriva de la revisió cadastral efectuada a Barcelona amb caràcter general durant l'any 2001 per aplicació d'una nova ponència de valors, i fou incorporat per primera vegada al padró de contribuents de l'impost sobre béns immobles a l'any 2002, sense que consti en l'expedient la notificació d'aquest valor al recurrent, si bé hi apareix pagada en període voluntari la quota de l'impost sobre béns immobles de l'any 2002 corresponent a aquesta finca.

Tercer.- Respecte a la possible extemporaneïtat del recurs i, en qualsevol cas, respecte a la no retroactivitat del valor cadastral que determina la Gerència Territorial del Cadastre en data 17 de febrer de 2003 que manté l'Institut Municipal d'Hisenda, convé recordar el que estableix la jurisprudència quant a la no aplicabilitat de l'article 70.4 en relació amb el 71.2 de la Llei 39/1988 de 28 de desembre, reguladora de les hisendes locals, en al redacció vigent en els anys 2001 a 2003, relatius a la preclusió dels terminis d'impugnació dels valors cadastrals, en els casos en què aquests valors cadastrals no han estat individualment notificats, i és per tant admissible la seva impugnació amb posterioritat a la liquidació i pagament de l'impost en el qual ja s'hi haguessin incorporat els nous valors, sense determinar cap termini per a la citada impugnació.

És més, tot i en el cas que aquests valors haguessin estat objecte de notificació individual, o tinguessin el caràcter de fermes i consentits per haver estat pagades i no recorregudes les liquidacions en les que apareixen incorporats els nous valors, la jurisprudència admet la rectificació dels mateixos en cas d'error en les dades cadastrals, com per exemple, error en la superfície, tal i com estableixen les sentències del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya núm. 362/2001, de 4 de maig, i la sentència del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, núm. 1.709/2002, de 20 de desembre, citades pel recurrent.

Per tant, segons aquesta jurisprudència no es pot parlar d'extemporaneïtat del recurs o d'irretroactivitat del nou valor cadastral, no obstant el que es disposa en els articles 70.4 i 71.2 de la Llei 39/1988, si no hi hagué notificació individualitzada del valor cadastral o si la modificació del valor deriva d'una correcció d'errors. Així, la primera de les sentències citades diu: "La Gerència del Cadastre, en la seva resolució de l'11 d'abril de 1997, reconeix que el valor cadastral assignat a la parcel·la 7676010 era incorrecte per excessiu atès que estava basat en un error en la superfície de la finca, error que es remunta a l'any 1987 i que només pot ser imputable a un mal funcionament

del servei ja que la superfície correcta de la finca constava en la planimetria del cadastre però incorrectament transcrita en la fitxa. D'aquí que la Gerència, estimant el recurs, ordena la rectificació del padró per a l'exercici següent si bé 'es retrotreuen els seus efectes a la data de l'acte impugnat', data que no és la de la impugnació sinó la data en què es cometé l'error denunciat, és a dir, l'any 1987. Així resulta de la resolució que comentem i també de les fitxes cadastrals rectificades amb la menció "efecte revisió 87 A" (expedient, folis 5 i 6).

“Es tracta, doncs, de donar efectivitat a un acte de l'Administració Cadastral que ha esdevingut ferma i que té un exprés caràcter retroactiu. Entendre que tal retroactivitat pot afavorir el contribuent morós que no hagi fet efectiu el pagament i en canvi impedeix la devolució del que el contribuent ha pagat en excés abans que adverteixi l'error de l'Administració atempta al sentit més elemental de justícia i al propi sentit comú”.

Quart.- En el present cas, segons s'ha dit, no consta la notificació individualitzada del valor cadastral, però sí consta fotocòpia de la resolució de la Gerència Territorial del Cadastre de Barcelona, de data 17 de febrer de 2003, referida a la finca en qüestió, en la que expressament es diu: “Examinada la documentació presentada i els antecedents que consten en dita Gerència, es detectaren una sèrie d'errors en les finques anomenades, (superfície, tipologia constructiva i tipus de valor) per la qual cosa és procedent la seva correcció”. En conseqüència s'ordena modificar la base de dades, i s'adverteix que “tal modificació sortirà en el Padró de Contribuents de l'impost de l'exercici següent al de la seva adopció, i es retrotreuen els seus efectes a la data de l'acte impugnat”. En l'annex de la citada resolució, el nou valor està fixat en 55.403,55 € l'any d'incorporació al Padró de l'IBI de la modificació efectuada que se cita és el 2004; i s'hi anota com a data d'alteració de l'immoble la de presentació del recurs, el 17 de gener de 2003.

Per tant, a més que la Gerència Territorial del Cadastre no considerà el recurs extemporani, resulta explícit en aquesta resolució que la modificació del valor cadastral realitzada deriva d'una rectificació d'errors relatius a les dades cadastrals de caràcter fàctic, vàlida per tant a l'empara de l'article 155 de la Llei 230/1963, de 28 de desembre, general tributària, aplicable al present cas per motius temporals, i que en conseqüència, la seva aplicació ha de tenir efectes retroactius referits “a la data de l'acte impugnat”, que no és altre que l'acte de determinació del valor individual de la finca objecte del recurs, acte en el qual es cometeren els errors materials que ara es

rectifiquen. La data d'alteració cadastral que figura en l'annex, que és la de presentació del recurs, no té més valor, com es diu en l'encapçalament de la resolució, que el d'indicar la data d'inici de l'expedient que dóna lloc a la modificació de dades cadastrals resultant de la citada resolució.

Per la qual cosa,

ES PROPOSA

ESTIMAR el recurs; ANUL·LAR la resolució impugnada; GIRAR liquidació de l'impost sobre l'increment de valor dels terrenys de naturalesa urbana per la finca de referència amb arranament al valor determinat en la resolució de la Gerència Territorial del Cadastre de 17 de febrer de 2003; i RETORNAR les quantitats indegudament ingressades amb els interessos legals que siguin procedents.